Közös tervezéssel

Együttműködés a művelődési központok között

A számok útvesztőiben könnyen eltéved az ember. A statisztikák adatsorai zavarba hozzák. Természetüknél fogva azonban a beszámoló jelentések ilyenek közlésénél többre nem képesek. A kulturális munka hatékonyságát persze ilyen módszerekkel valósan nem is lehet, nem is szabad megítélni; mérni és viszonyítani azonban muszáj.

Sajátos ellentmondás: Szeged kulturális életét, annak pezsgő elevenségét és sokszínűségét nagyon sok helyütt hozzák fel példának az országban, ugyanakkor a kultúra szegedi munkásai többségükben elégedetlenek. Alapjában véve ez nem is volna baj, hiszen ez a többet-jobbat akarás a fejlődést segíti.

*

Nézegetem a Szegedi műsor márciusi számát. Majdnem minden benne van, ami ebben a hónapban a város kulturális életében történik; egyféle tükörnek is fölfogható tehát. Az imént nekifogtam, hogy megjelöljek minden olyan rendezvényt, amire szívesen elmennék, és most meghökkenve tapasztalom, hogy ehhez legalább hatvan este kellene, vagy olyan képesség, hogy egyszerre több helyen is jelen lehessek.

A műsorfüzetből világosan kitetszik tehát, hogy a kulturális élményekre vágyó ember a bőség zavarával küzd napjainkban Szegeden.

„A műveltség terjesztése nem öncél, hanem létkérdés, különösen olyan országban, mint hazánk, amely kevés természeti kinccsel rendelkezik, ahol a dolgozó ember tudásának fontossága hatványozottabban jelentkezik. A munka és a műveltség tehát szoros egységbe tartozik. Ezt felismerve foglalkozik pártunk kiemelten az oktatás, a tudomány, a közművelődés és a művészetek fejlesztésével, állandóan figyelembe véve a termeléssel való összefüggésüket" — írja az MSZMP Szeged városi végrehajtó bizottságának a város művészeti életéről és fejlesztésének feladatairól szóló állásfoglalása.

A kommunikációs eszközök, a színház, a hangverseny, a mozi szerepe pontosan határozható meg közművelődésünk rendszerében. A művelődési központoké viszont sokkal kevésbé. Érthetően, hiszen a velük szemben támasztott igények változtak és változnak a leggyorsabban. Ezekben a művelődési intézményekben ugyanis komplexításra törekszenek. Helyet adnak az egyszemélyes színház előadásainak, a különböző művészeti csoportoknak, a szakköröknek, itt rendezik az ismeretterjesztő előadások zömét, de ellátnak más funkciókat is. Kiállításokat tartanak, vagy módszertani segítséget adnak a közművelődési kérdésekkel hozzájuk fordulóknak. Szeged három művelődési központjáról el lehet mondani, hogy a legjobbak sorába tartoznak. Évek során kialakult közöttük egyfajta egészséges munkamegosztás. A Juhász Gyula művelődési központ főként a munkásművelődéssel, annak módszertanával; a November 7. művelődési központ a peremkerületekben folyó közművelődési munkával; a Bartók Béla művelődési központ pedig a képzőművészeti neveléssel, a népművészet bemutatásával foglalkozik.

Vannak természetesen olyan rendezvények is, (előadói estek, munkás-művésztalálkozók), amelyek mindhárom intézményre jellemzőek. Ugyanígy: eddig is feladatuk volt a munkásművelődés segítése, ez azonban az utóbbi időben különös hangsúlyt kapott. Ismét az állásfoglalást idézem: „Hatásosabban kell megértetni a munkástömegekkel a művelődés fontosságát, az eddig kialakult művelődési formákat szervezettebben kell közelebb vinni a munkahelyekhez, illetve új művelődési formákat kell keresni. „Ez az a pont, ahol elengedhetetlenül fontossá válik, hogy a város három művelődési központja munkáját egyeztesse és közösen tervezze.

*

Ez idén történt meg először. Várhatóan kevesebb lesz az átfedés, a párhuzamosság, a kultúra értékei jobb hatásfokkal jutnak el a városlakókhoz, erejüket egyesítve jobban szolgálhatják a munkásművelődésnek, a város kulturális fellendülésének ügyét. A három művelődési központ munkaterve keretet és lehetőséget ad ehhez.

Petri Ferenc

A Társadalmi Szemle márciusi száma

Szocializmus és ifjúság címmel Ancsel Éva írta a folyóirat vezető cikkét, amelyben azt fejtegeti: mit jelent a mai fiatalok számára eljutni a szocializmushoz. Keserű Jánosné a könnyűipari rekonstrukciót tapasztalatait elemzi írásában, megjelölve a további feladatokat is. Dr. Szalai Béla cikke azt vizsgálja, milyen összefüggés áll fenn a mezőgazdasági export és a külkereskedelmi mérleg egyensúlya között. Földesi Tamás a tavaly októberi KB-határozat sokágú problematikájából arra a kérdésre fordítja a figyelmet: mi a meggyőzés szerepe a propagandamunkában.

A folyóirat teljes terjedelmében közli az SZKP Központi Bizottságának 1977. január 31-i határozatát a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának megünnepléséről.

Három írás foglalkozik a vállalati gazdálkodás kérdéseivel. Színházművészetünk öt éve címmel Almási Miklós áttekinti az 1970—75-ös időszak színházi életét, Erdős Péter Bér, profit, adóztatás című fontos elméleti közgazdaságtani művét pedig dr. Mátyás Antal méltatja részletesen.

Szakmunkástanulók országos versenye

Elméleti kérdések az első napra

Acs S. Sándor felvétele

A szerdai ünnepélyes megnyitó után tegnap a Móra Ferenc Ipari Szakmunkásképző Intézetben találkoztak a Szakma kiváló tanulója országos verseny résztvevői. Írásbeli feladatokat oldottak meg a kőműves, az ács-állványozó és a szobafestő-mázoló szakmunkástanulók. Az elért pontszámokat, a sorrendet egyelőre nem közölhetjük, mivel eredményt a mai gyakorlati munka után hirdetnek. Képünkön a szakmunkástanulók egy csoportját láthatjuk; írásban válaszolnak a kérdésekre az intézet egyik tantermében

Javul az építők étkeztetése

Új üzemi étkezési nyersanyagnorma

Megjelent az építésügyi és városfejlesztési, a munkaügyi és a pénzügyminiszter együttes rendelete a kivitelező építőipar dolgozóinak üzemi étkeztetéséről és az étkezési nyersanyagnorma egységesítéséről. Különösen indokolttá tette az egységesítést az a körülmény, hogy a nagy építkezéseken egyszerre dolgozó vállalatoknál gyakran különböző térítési díjakat fizetnek ugyanazért az ételéret, s a konyhák szerint is eltérő nyersanyagnormák alapján készítették az ételeket. Az Építők Szakszervezete és az ÉVM kezdeményezésére végzett vizsgálatokból pedig az is kitűnt, hogy az építőiparban végzett nehéz fizikai munka az eddiginél magasabb tápértékű étel kiszolgálását indokolná.

Az új rendelet melléklete pontosan meghatározza, hogy a napi főétkezésnél — az ebédnél vagy az estebédnél — 1400 kalória legyen az étel tápértéke, s ehhez 12,40 forint értékű nyersanyagot kell felhasználni. Budapesten a csaknem 30 ezer ételadagot szállító építőipari szolgáltató vállalatnál most az ebéd nyersanyagnormájának értéke 9,20 forint, az étel tápértéke pedig még az ezer kalóriát sem éri el. A rendelkezés szerint hogyha a vállalat jóléti és kulturális alapja nem nyújt elég fedezetet az előírt nyersanyagnorma érvényesítésére, akkor a kollektív szerződésben vagy munkaügyi szabályzatban meghatározott ütemezés szerint fokozatosan 1980 végéig kell megteremteni a teljesítés feltételeit. A jogszabály arra ösztönzi az ilyen vállalatokat, hogy évente laglább tíz százalékkal növeljék az étkeztetési ráfordításokat, ugyanis a rendelet lehetővé teszi, hogy ha tavaly az üzemi étkeztetés nyersanyagértéke nem érte el a most meghatározott norma 70 százalékát, akkor növelhetik — legfeljebb évi 10 százalékkal — a jóléti és kulturális alapot, s csak 10 százalékosnál nagyobb arányú vállalati hozzájárulás terheli a részesedési alapot.

Egy könyv előélete

Aminek csak néhány jelenlevő lehetett tanúja a Kárász utcai Móra Ferenc könyvesboltban, azt április végén milliók hallgathatják meg a Kossuth rádió hullámhosszán, a Fiatalok stúdiója műsorában. Akkortájt jelenik meg ugyanis *Annus József* írónak, a Tiszatáj főszerkesztő-helyettesének első novellás kötete, s erre a könyvpremierre készült a rádió és a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat közös műsora Szegeden, melynek gondozója *Simon László* szerkesztő és *Németh Gabriella*, a Művelt Nép propagandistája.

*

Ezen a napon egy röpke órára bezárta ajtaját a Móra könyvesbolt. Csodálkoztak is a járókelők, hisz nem volt kitéve az „Elnézést kérünk, leltározunk!" tábla. A könyvekkel rakott polcok négyszögében rádiófelvétel készült. *Olasz Sándor* irodalomtörténész bevezetőjéből: „Annus József *Pányván* című kötetében a mi világunk lüktetése érzékelhető. A Magvető Új Termés sorozatában megjelent könyv első ciklusának darabjai jellegzetes társadalmi réteghez, környezethez kötődik... A paraszti élet — olykor drámai feszültségű — metamorfózisa van jelen az írások hátterében."

Annus József rövid vallomásából: „Többen megfigyelték bizonyosan, hogy az írogató ember életrajza rendesen bonyolultabb a megszokottnál. Ebben nagyok és kicsik, idősebbek és fiatalabbak mind hasonlítunk. Az enyém például mindjárt az elején gondot okoz: nehezen tudom megmondani, hol is születtem. Püspöklele — ez áll a személyi igazolványban. Ám ilyen nevű község nincs. Most Maroslelének hívják. A szülőhelyem körüli toporgás talán nem egészen fölösleges. Annyit mindenképp elárul, hogy gyermek- és kamaszkorom valóságos sorsfordító időkre esik. Mint ahogy sors az — nem csupán élet —, ami eddig mögöttem van. Szüleim, az éppen csak fölszabadult rabszolgák, tanulni küldtek a városba; ne maradjak a kapa mellett, meneküljek a gerendás szobából. Nemzedékem gyötrő gondja lehet ma: elküldtek bennünket, hogy támasz nélkül maradjanak. Önfeláldozás ez, s nem is az egyetlen, amit értünk tettek."

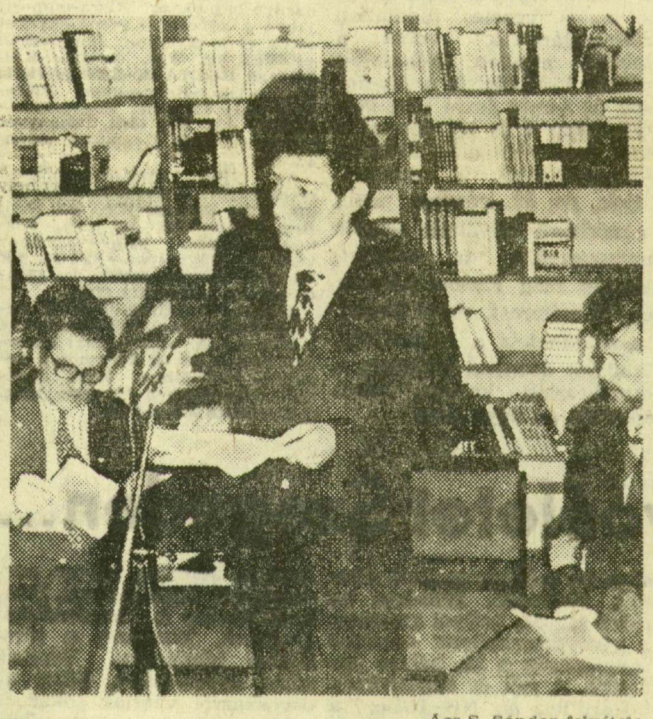

Acs S. Sándor felvétele

Annus József a mikrofonnál

*

A könyvből két elbeszélést olvasott magnószalagra a Szegedi Nemzeti Színház két művésze, *ifj. Újlaky László* és *Mentes József*.

Megszoktuk, hogy a rádiófelvétel steril, stúdiókörülmények között készül. E mostani felvételnek az adott különös hangulatot, hogy könyvek sokasága között, írók arcképei alatt, ismerősök, barátok tekintetének és érdeklődésének keresztüzében rögzítették magnószalagra. Várjuk a könyvet, a bemutatót.

T. L.

Emlékező falu — pályázat

A Magyar Írók Szövetsége és a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium pályázatot hirdet az utóbbi 30 esztendő falusi, szövetkezeti, illetőleg mezőgazdasági jellegű. megtörtént, jellemző eseteinek vidámságuk miatt, vagy más okból emlékezetes históriáinak megírására és beküldésére. A történetek lehetőleg tartalmazzák a szereplő személyek nevét, s minden esetben a helységet és az évszámot, ahol, illetőleg amikor az eset megtörtént. A terjedelem történetenként legfeljebb három gépelt, vagy kézzel írott oldal lehet.

A pályázatokat egy példányban kell beküldeni a MÉM információs központja címére (1253 Budapest, Pf. 15.). A pályázók írják rá a borítékra: Emlékező falu.

A pályázat jeligés, a jeligét a pályaműre írják rá, és egy lezárt borítékra is, amelyben nevét és címét közli a pályázó. A pályázaton bárki részt vehet.

Az arra alkalmas történetekből a pályázat kiírói könyvet szerkesztenek, amelyben a közölt esetek beküldőinek nevét és lakóhelyét is feltüntetik. A kötetben, illetőleg a sajtóban megjelenő írásokért a szokásos tiszteletdíj jár.

A pályázat beküldési határideje: 1977. augusztus 20-a. A pályázat eredményét a sajtó 1977. decemberében közli.

A pályázat díjai: 2 db I. díj, egyenként 5000 forint, 3 db II. díj, egyenként 4000 forint, 6 db III. díj, egyenként 2000 forint, 12 db IV. díj, egyenként 1000 forint.

Továbbá kiadnak egy 10 000 forintos miniszteri különdíjat is, olyan szerző számára, aki egynél több kimagasló színvonalú írással jelentkezik.

Bővül a magyar—lengyel kereskedelem

Március 8—10. között Budapesten tárgyalt Molnár Károly és Edward Wiszniewski belkereskedelmi miniszterhelyettes a magyar—lengyel belkereskedelmi választékcsere-forgalom növelésének további lehetőségeiről.

A tárgyalások eredményeként megállapodtak abban, hogy a múlt évinél 4 millió rubellel több, összesen 12 millió rubel értékű árut szállít egymásnak a két ország kereskedelme. Az árucserében többek között ballonkabátot, cipőt, papírárut és írószert, magnetofont, cukorkát kapunk, bútorok, textíliák, fürdőszoba-felszerelések, valamint italok ellenében.

A megbeszéléseken döntöttek egy, a két ország közötti belkereskedelmi választékcserét elősegítő, operatív bizottság létrehozásáról, s arról, hogy az árucsere további bővítéséről az idén még Poznanban és Varsóban folytatnak újabb tárgyalásokat. A két miniszterhelyettes megállapodott a magyar és a lengyel áruházak közvetlen árucseréjének bővítésében is.

Korbacsics Pál kitüntetése

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa Korbacsics Pálnak, a Külügyminisztérium osztályvezetőjének fél évszázados munkásmozgalmi tevékenysége, egész életútja elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a Munka Vörös Zászló érdemrendje kitüntetést adományozta.

A kitüntetést Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke adta át. Jelen volt a kitüntetés átadásánál Cseterki Lajos, az Elnöki Tanács titkára és Rácz Pál külügyminisztériumi államtitkár.

(MTI)